

Şubat 2017 • Sayı: 122 • 4 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Kaya
Kartalıyla
Tanışın

Derginizle birlikte...

Rengarenk
Çıkarlıklar

Yuvadan Kuş
Uçuruma Oyunu

Kaya Kartalı ve
Kukumav Posterleri

Yırtıcı Kuşlar
Eşleme Kartları

3+ yaş

Sevgili Çocuklar,

Bu sayımızı yırtıcı kuşlara ayırdık. Kapığımızda da çok etkileyici olduğunu düşündüğümüz kaya kartalına yer verdik. Çünkü kaya kartalları en büyük ve en güclü yırtıcı kuşlardan biri. Üstelik ülkemizdeki tüm dağlık bölgelerde yaşayan bir kuş. Onu ve başka yırtıcı kuşları tanıyalım için pek çok yazı ve etkinlik hazırladık. Yırtıcı kuş denince pek akla gelmeseler de baykuşlar da yırtıcı kuşlar arasında yer aldığından, onlarla ilgili bir yazı da hazırladık. Ayrıca ek olarak verdığımız ve severek oynayacağınızı düşündüğümüz oyunda da yavru baykuşlar var. Bu sayımız için yırtıcı kuşların tedavileriyle ilgilendiklerini bildiğimiz İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ni ziyaret ettik. Burada yırtıcı kuşların ve başka yabani hayvanlarının tedavisi için uğraşan öğrencilerle görüştük. Onlardan aldığımız bilgilerle ve orada çekilen fotoğraflarla bir yazı hazırladık.

Tüm bunları yaparken doğa koruma danışmanı Bahtiyar Kurt'tan çok yardım aldık.

Kendisine teşekkür ediyor, sizlere de yırtıcı kuşları gözlemleyebileceğiniz bir ay diliyoruz.

Meltem Yenal Coşkun

"*Benim manevi mirasım ilim ve akıldır*" *Mustafa Kemal Atatürk*

Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Ahmet Arif Ergin

Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Duran Akca
duran.akca@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni
Meltem Yenal Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu
Prof. Dr. Erol Arcaklıoğlu
Doç. Dr. Ömer Faruk Akça
Doç. Dr. Müdrise Yıldız Bıçaklı
Yrd. Doç. Dr. Naz Börekçi
Yrd. Doç. Dr. Latife Çimen
Prof. Dr. Ş. Şebnem Ellialioğlu
Prof. Dr. Şemsettin Türköz

Editor
Aslı Zülal
asli.zula@tubitak.gov.tr

Redaksiyon
Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu
F. Kübra Gökdemir
kubra.gokdemir@tubitak.gov.tr
Bilge Nur Karagöz
bilge.karagoz@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım
Fulya Koçak
fulya.koçak@tubitak.gov.tr
Çizer
Pınar Büyükgüral
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Video-Animasyon-Web
Selim Özden
selim.ozden@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler
Mehmet Akif Senyıl
mehmet.senyil@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen
Kemal Tan
kemal.tan@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri
Meraklı Minik Dergisi
Akay Caddesi No: 6
061420 Bakanlıklar / Ankara
Tel (312) 298 95 61 (Yazı İşleri)
Faks (312) 428 32 40 (Yazı İşleri)
İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri
abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 222 83 99

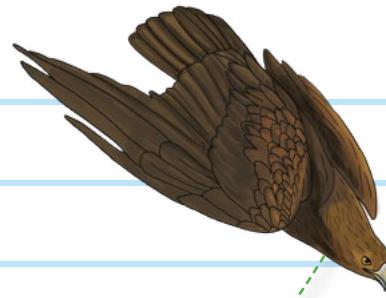
ISSN 977-1307-1998
Fiyatı 4 TL

Baskı
PROMAT Basım Yayın San. ve
Tic. A.Ş.
<http://www.promat.com.tr/>
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi: 26.01.2017
Dağıtım
Turkuaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
<http://www.tdp.com.tr>

Her ayın 1'inde çıkar.

İçindekiler

- 2 Kaya Kartalıyla Tanışın
- 6 Kaya Kartallarını Bul
- 8 En geniş kanatlısı, En hızlı uçanı, En sessiz olanı,
En büyük yuva yapanı, Sen de tanı yırtıcı kuşları...
- 11 Yırtıcı Kuşlar Mini Kitabı
- 13 Hangileri Yırtıcı Kuş?
- 14 Atmacalar Yavrularını Nasıl Büyüütüyor?
- 16 Yavru Atmaca Büyüütüyor
- 17 Baykuşlar
- 21 Haydi, Bu Puhunun Aynısını Bul!
- 22 Yırtıcı Kuşlar Güvende!
- 24 Şahin İyileşiyor
- 26 Çok Merak Ediyorum
- 28 Haydi Mutfağa
- 30 Küçük Eller İşbaşında
- 32 Kitap... Oyun.... Öneri...

Kapak Çizimi: Pınar Büyükgüral

Kaya Kartalıyla Tanışın

İşte bir kaya kartalı. En iri ve en güçlü yırtıcı kuşlardan!

Kanatlarını gövdesine yaklaştırmış. Büyükl bir hızla aşağıya doğru uçuyor. Çevrende görebileceğin en hızlı giden otomobillerden hatta yüksek hızlı trenlerden bile daha büyük bir hızla!..

Ama kaya kartalı her zaman böyle uçmaz.
Böyle uçtuğuna göre ya bir av peşinde ya da
yaşadığı bölgeyi diğer kuşlardan korumaya
çalışıyor olmalı.

Kaya kartallarının yaşadığı yerler bu resimdekine benzer. Çünkü kaya kartalları yüksek dağları sever. Özellikle de dik ve kayalık olanları. Yuvalarını da genellikle başka canlıların kolayca ulaşamayacağı kayalıklardaki oyuklara yaparlar.

Tıpkı bu resimdeki gibi!

Yuvaları çok büyük olur. O kadar ki, genişlikleri altı metre, yükseklikleri ise iki metre olabilir. Yani neredeyse evlerimizdeki odalar kadar! Burada yukarıdaki resimdeki yuvayı daha yakından görüyorsun. Yuvada tüyleri henüz beyaz olan yavru bir kaya kartalı da var.

Biliyor musun ülkemizdeki tüm dağlık alanlarda kaya kartalı görülebilir. Bir gün sen de ona benzeyen büyük bir kuş uçarken görürsen kanatlarına ve kuyruğuna dikkatle bak. Böylece bu kuşun bir kaya kartalı olup olmadığını anlayabilirsin.

Kaya kartallarının kanatları gövdelerine doğru hafifçe daralır.

Kuşların kanat uçlarında "telek" adı verilen özel tüyler vardır. Telek sayısı bir kuşun türünü anlayabilmek için önemli bir özellikleştir. Bir kaya kartalı havada süzülürken, kanatlarının ucundaki altışar telek rahatça sayılabilir.

1
2
3
4
5
6

Kaya kartallarının kuyrukları uzun ve genişdir. Tüm diğer kartalların kuyruklarından daha uzun!

Kaya kartalları uçarken kanat
uçlarını yukarıya doğru hafifçe
kivrik tutarlar.

Kuşlardan bahsederken, kanatlarının
uçları arasındaki uzaklık önemli bir
ölçüdüür. Kanat açıklığı denen bu uzaklık
kaya kartallarında çok fazladır. 190-230
santimetre arası! Bir büyüğünle bir şerit
metre kullanarak bir kaya kartalının
kanat açıklığının ne kadar olduğuna sen
de bakabilirsin.

Kaya Kartallarını Bul

Burada bir sürü yırtıcı kuş uçuyor. Aralarında üç tane de kaya kartalı var. Kaya Kartalının nasıl bir kuş olduğunu artık biliyorsun. Koyu kahverengi tüylü, büyük ve uzun kuyruklu, kocaman kanatları olan bir kuş. Kanatlarının gövdesine yakın kısmı daha dar. Kanatlarının uçlarındaysa tam altı tane telek var. Öyleyse haydi işbaşına. Bütün kuşları incele ve sonra hangilerinin kaya kartalı olduğunu göster.

Onlara tipki burada olduğu gibi uçarlarken alttan bakıyorsan, kuyruk ve kanatlarında beyaz bölgeler görebilirsin. Bu beyazlıklar genç kaya kartallarında olur. Resimdeki kaya kartallarından biri de böyle genç bir birey. Haydi bu genç kaya kartalını bir kalemlle şember içine al.

En geniş kanatlısı,
En hızlı uçanı,
En sessiz olanı,
En büyük yuva yapanı,
Sen de tanı yırtıcı kuşları...

İşte avını yakalamak
üzere olan bir
peçeli baykuş! Öyle
sessiz uçuyor ki!
Büyük olasılıkla
avi, baykuşun ona
yaklaştığını fark
etmeyecek bile.

Kuşların çoğu uçarken kanat çırpma sesi
çıkar. Ama baykuşlar uçarken neredeyse hiç
ses çıkmaz. Bu nedenle baykuşlar en sessiz
uçan kuşlar olarak bilinir.

Karşında dünyanın en hızlı uçan kuşu: Gökdoğan! Gökdoğanlar çok yüksektен uçarken bile avlarının yerini belirleyebilir. Çünkü gözleri çok iyi görür. Ama sonra asıl en iyi oldukları şeyi yaparlar! Avını kapmak için büyük bir hızla aşağı doğru uçmaya başlarlar.

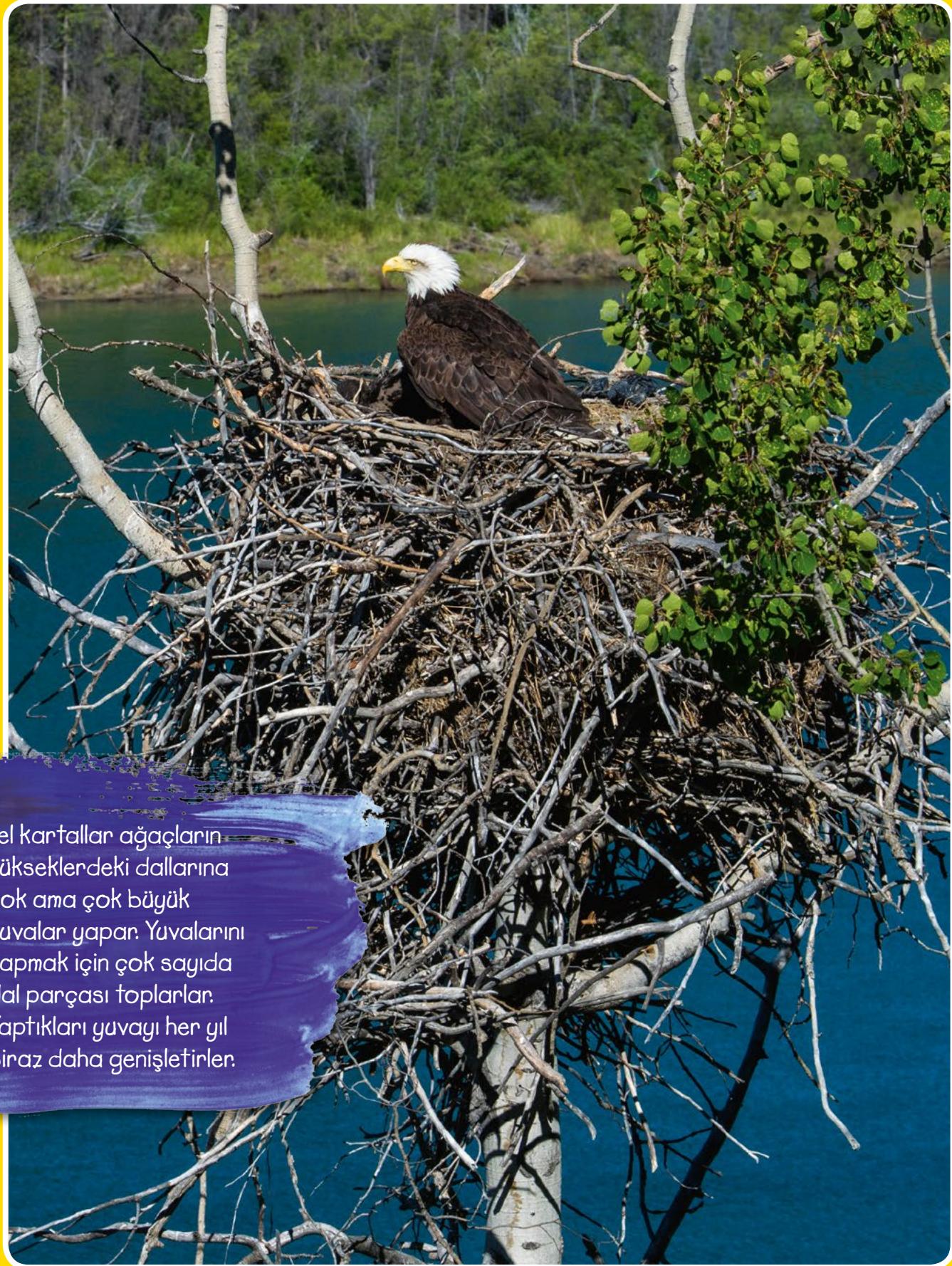
iStock

Bu kuşun adı And kondoru. Bir akbaba türü. O, dünyanın en geniş kanat açıklığına sahip kuşlarından biri. And kondorlarının bir kanadının ucundan diğerinin ucuna kadar olan uzunluk üç metreden daha fazla!

iStock/Dejan Djordjevic / Alamy

Kel kartallar ağaçların
yükseklerdeki dallarına
çok ama çok büyük
yuvalar yapar. Yuvalarını
yapmak için çok sayıda
dal parçası toplarlar.
Yaptıkları yuvayı her yıl
biraz daha genişletirler.

Bu sayfadan küçük bir kitap yapabilirsin. Sayfayı turuncu kesikli şıgilerden kes. Böylece üç ayrı parça elde edeceksin.

Bu parçaları siyah şıgilerden arkaya katla.

Parçaları, sayfa numaraları birbirini izleyecek biçimde iş iše koy ve ortasından zimbala. Kitabın hazır!

Yırtıcı Kuşlar Mini Kitabı

Bilge Nur Karagöz
Çizim: Bengi Gençer

- | Yırtıcı kuşların birçoğu çok hızlı uçar.
- | Özellikle de avlanırlarken...
- | Gökdoğan tüm kuşların eeen hızlısıdır.

9

Yırtıcı kuşların gagalarının ucu kıvrıktır. Güçlü ve kıvrık gagaları sayesinde avarlarını kolayca parçalayabilirler. Kızıl akbabanın kıvrık ve kocaman gagası gibi!

7

Yırtıcı kuşlardan bazıları gündüzleri avlanır, geceleri uyur. Bunlara gündüz yırtıcıları denir. İşte bir gündüz yırtıcısı olan kaya kartalı av peşinde...

2

Yırtıcı kuşlar çok iyi görür. Örneğin kukumavlар çok uzaktan bile avarını fark edebilir.

4

Kızıl şahin, ulu doğan, kulaklı orman
baykuşu ve balık kartalı...
İşte yırtıcı kuşlardan birkaçı.

1

Bazı yırtıcı kuşlar da geceleri avlanıp gündüzleri
uyur. Bunlara gece yırtıcıları denir.
Puhular da gece yırtıcısıdır.

3

Yırtıcı kuşların güşlü pençeleri vardır.
Bu sayede avarlarını kolayca yakalayabilir ve
taşıyabilirler.

5

Bazı yırtıcı kuşlar havadaavlınır.
Bak, bu delice doğan uçan bir ebabılı avlamaya
çalışıyor.

10

Yırtıcı kuşlar çok iyi duyar.
Özellikle peşeli baykuşlar bu konuda çok iyidir.

8

Bak bir balık kartalı yakaladığı
balığı pençeleriyle taşıyor.

6

Hangileri Yırtıcı Kuş?

Yırtıcı kuşların üst gagaları aşağıya doğru kıvrıktır.
Haydi sen de bu sayfada gördüğün kuşların
gagalarını incele. Sonra da hangilerinin yırtıcı kuş
olduğunu tahmin etmeye çalış!

Kılıçgaga

Küçük akbaba

Kaşikçı

Şah kartal

Kızılgerdan

Sökköğen

Ritmaka

Oriental ağaçkakan

Leylek

Bilge Nur Karagöz
Fotoğraflar: Dijitalmaj / Alamy

Atmacalar Yavrularını Nasıl Büyüütüyor?

Atmacalar genellikle ormanlarda yaşayan yırtıcı kuşlardır. Yuvalarını da ağaçlara yaparlar. Yuvaları çoğunlukla erkek atmacalar yapar. Daha sonra dişi atmacalar bu yuvaya yumurtalarını bırakır.

Dişi atmaca yaklaşık bir ay kuluçkaya yatar. Yani yumurtalarını güvende ve sıcak tutmak için onların üzerine oturur. Bu sırada erkek atmaca da dişiye yiyecek getirir.

Bu süre sonunda yumurtalardan küçük atmaca yavruları çıkar.

Erkek atmaca yavrular için küçük kuşlar avlar. Avladığı kuşları yuvaya getirir. Dişi atmaca da yavruları bunlarla besler.

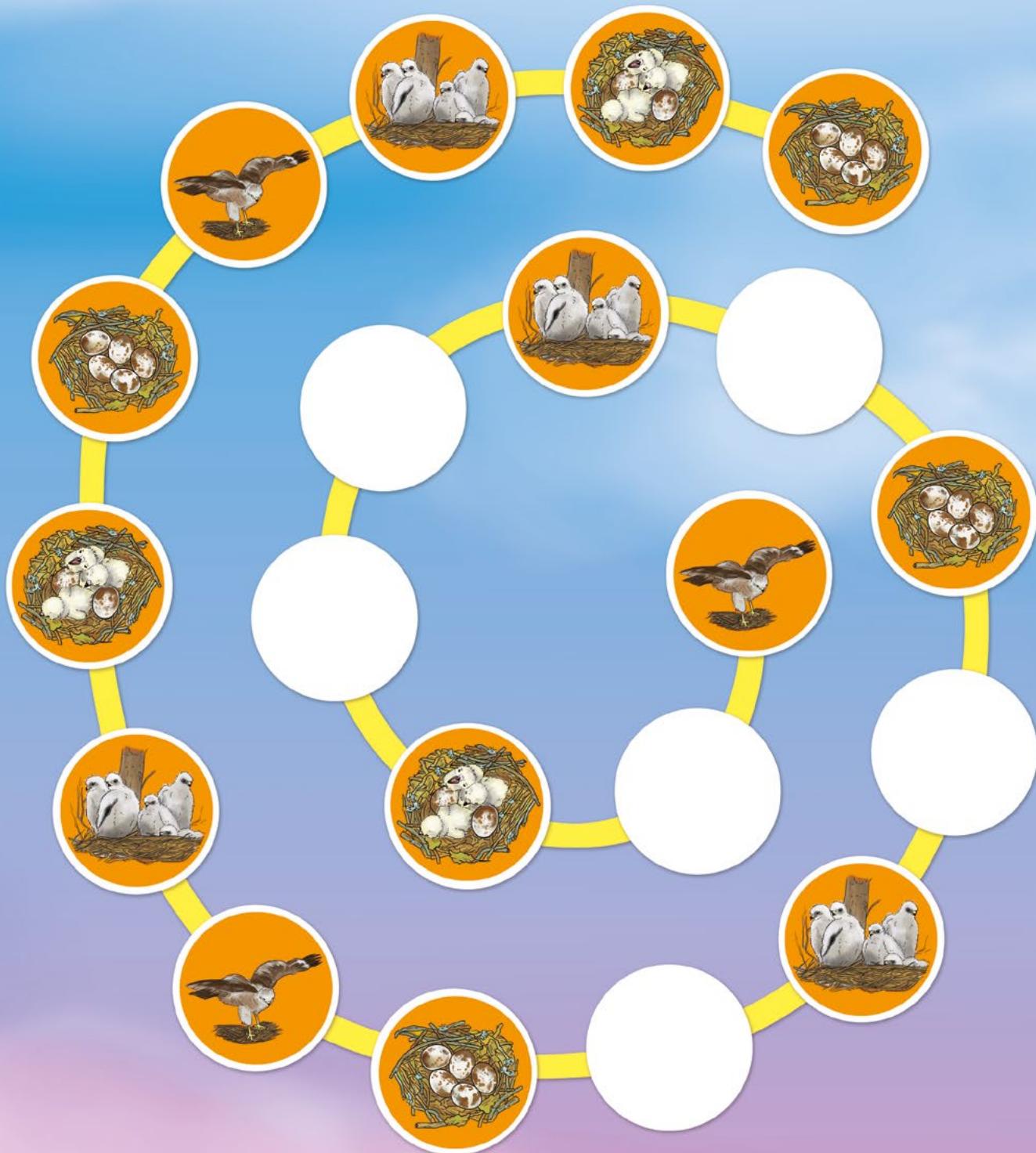

Yumurtadan çıktıktan iki ay kadar sonra atmaca yavrularının yeni tüyleri çıkar ve yavrular uçmaya hazır hale gelir.

Yavru Atmaca Büyüyor

Bu sayfada atmaca yavrularının nasıl büyüdüğünü gösteren dört ayrı resim var. Bu resimler belirli bir sıraya göre dizilerek tekrar tekrar kullanılmış. Ama arada bazı yerler boş bırakılmış. Haydi, boş yerlere hangi resimlerin gelmesi gerektiğini bul. Sonra da bu resimleri dergimizin ekinde verdığımız çıkartmalar arasından al ve yerlerine yapıştır.

Baykuşlar

Dünyada pek çok baykuş türü yaşar. Ama bütün baykuşların ortak bazı özellikleri vardır. Örneğin hepsi birer yırtıcı kuştur. Bu nedenle kuvvetli pençeleri ve gagaları vardır. Hepsinin gözleri kocamanıdır. Hepsinin başları büyütür ve başlarını arkaya doğru rahatça çevirebilirler. Hepsinin vücutu yumuşak, ince tüylerle kaplıdır. Ve hepsi de çok sessiz uçar. İşte karşınızda farklı baykuşlar...

Peçeli baykuşun gözleri diğer baykuşlara göre daha küçük ve koyu renkli.

Peçeli baykuşların yüzlerinin şekli genellikle kalbe benzetilir.
Sence de benziyor mu?

Kukumav küçük bir baykuş türü. Parlak sarı gözleri, gözlerinin hemen üzerinde de kaş gibi duran beyaz tüyleri var.

Bu bir kar baykuşu. Koyu renk tüylerinin de olması onun bir dişi ya da genç bir erkek olduğunu gösteriyor. Çünkü erişkin erkek kar baykuşlarının tüyleri tümüyle beyaz oluyor. Kar baykuşlarının bu yazındaki tüm diğer baykuşlardan bir farkı var. O, ülkemizde yaşamayan bir baykuş türü. Yalnızca Kuzey Kutup Bölgesi'ne yakın yerlerde yaşıyor.

Alaca baykuşun da kocaman siyah gözleri var. Alaca baykuşlar hızlı kanat şırmaları ve ağaçların arasından kolaylıkla geçmeleriyle tanınıyor.

Parlak sarı gözleri olan bu baykuş bir balık baykuşu. Balık baykuşları yakınlarında nehir ya da göl olan ormanlık alanlarda yaşar. Çünkü bu baykuşlar adından da anlayacağın gibi çoğunlukla balıklarla beslenir.

İşte bu da bir puhu.
En büyük baykuş türü!
Puhuların kocaman
turuncu gözleri olur.
Başlarının iki yanında da
kulağı andıran tüyler.

Haydi, Bu Puhunun Aynısını Bul!

Bu bir puhu. Aşağıda bu puhuya çok benzeyen dokuz puhu daha var. Ama yalnızca içlerinden biri bu puhunun tipatıp aynısı. Haydi, onu bul ve bir kalemle işaretle.

Yırtıcı Kuşlar Güvende!

Yırtıcı kuşlar; günlük yaşamımızda serçeler, kediler, köpekler ya da güvercinler gibi çok yer almayan hayvanlar. Ama bazı insanların günlük yaşamlarında çok fazla yer tutuyorlar. Kimlerin mi? Örneğin veterinerlerin!

Bu iki sayfada gördüğün fotoğraflar İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde çekildi. Burada veteriner olabilmek için okuyan öğrencilerin kurduğu bir kulüp var: Vahşi Yaşamı Araştırma ve Koruma Kulübü. Kısa adıyla VAŞAK. Fotoğraflarda gördüğün kişiler de bu kulüpte gönüllü olarak çalışan öğrencilerden bazları. Bu kulübe hasta ya da yaralı olarak bulunmuş hayvanlar getiriliyor. En çok getirilen hayvanlara yırtıcı kuşlar. Burada çalışan öğrenciler de öğretmenlerinin gözetiminde bu kuşların tedavilerini yapıyor.

Bu bir alaca baykuş. Yaklaşık bir aydır kulüpte tedavi görüyor.

Onlara gerekli ilaçları veriyor ve onları besliyorlar. İyileşen kuşlar doğaya geri bırakılıyor. Doğada tek başına yaşayamayacak durumda olanlarsa ya orada kalıyor ya da İzmir'de bulunan Doğal Yaşam Parkı gibi yerlere gönderiliyor.

Bu iki fotoğraftaki kuş yavru bir kukumav. Büyük olasılıkla yuvasından düşmüş ve onu bulanlar buraya getirmiş. Kukumav biraz daha büyüdüğünde doğaya bırakılacak.

Burada da bir kıızı şahin var. Kıızı şahin, kanatlarından biri yaralı olarak bulunup getirilmiştir. Bir haftadır kulüpte tedavi görüyor. Yaklaşık bir ay sonra doğaya bırakılacak.

Meltem Yenal Coşkun - Çizim: Esra Oğunday Bakır

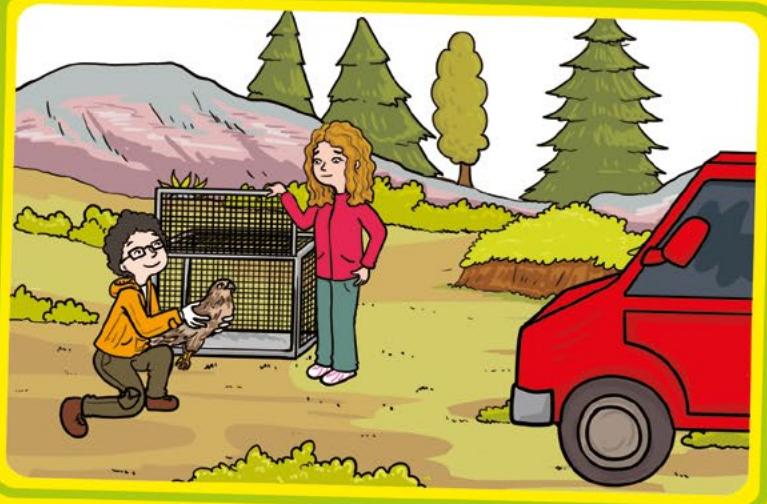
Yazımızın hazırlanmasındaki yardımları için İstanbul Üniversitesi Vahşi Yaşamı Araştırma ve Koruma Kulübü üyesi Veteriner Fakültesi öğrencilerine çok teşekkür ederiz.

Şahin iyileşiyor

Bu sayfalarda yaralı halde bulunan bir şahinle ilgili bir öykü anlatılıyor. Ancak öykünün resimlerinden bazıları eksik. Eksik resimleri dergimizin ekindeki çıkartmalar arasından bulup yerlerine yapıştırır mısın?

1

İki yabani araştırmacı, uçamayan, yaralı bir şahin olduğunu duymuş ve onu almaya gelmiş. Şahini yanlarında getirdikleri bir kafese dikkatlice yerleştirmiştir.

2

Araştırmacılar yaralı şahini yabani hayvanları rehabilitasyon merkezine getirmiştir.

3

Veterinerler şahinin kanadının kırık olduğunu anlamış. İyileşmesi için şahinin kanadını sarmışlar.

4

Şahinin bir süre orada
kalması gerekiyormuş.
Araştırmacılar şahini özel
bir sıvıyla beslemiş.

5

Bir süre sonra şahin
tellerle çevrili çok büyük
bir kafese koyulmuş. Şahin
burada uçma denemeleri
yapmaya başlamış.

6

Şahin tamamen iyileştiğinde
araştırmacılar onu ormanda
buldukları yere götürmüştü.
Artık şahin eskisi gibi
uçabiliyormuş!

Çok Merak Ediyorum

Kartal, şahin, atmaca gibi yırtıcı kuşlar
soğukta kendilerini nasıl korurlar?

Ece Su Bilen, 6 yaş, Ankara

Sorularınızı bekliyoruz!

Halk dansları, modern dans, latin dansları, bale gibi farklı danslarla ilgili sorularınızı 15 Mart'a kadar bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Nisan 2017 sayımızda yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın. İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Çok Merak Ediyorum" Köşesi

Akay Caddesi No: 6 06420 Bakanlıklar / Ankara

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Düzen pek çok kuş gibi yırtıcı kuşların vücutları da onları sıcak ve kuru tutacak tüylerle kaplıdır. Yırtıcı kuşlar bu tüyler sayesinde soğuktan büyük ölçüde korunur. Ancak soğuk havadan ve rüzgârlardan korunmak için başka şeyler de yaparlar. Örneğin bazı yırtıcı kuşlar sıcak havalarda açık alanlarda dururken soğuk havalarda ağaçlık bölgelerde durur. Çünkü ağaçlık bölgeler açık alanlara göre hem daha sıcak hem de daha az rüzgârlı olur. Bazı yırtıcı kuşlarsa soğuk havalarda olabildiğince az hareket eder. Ancak hava soğuduğunda yırtıcı kuşlar için asıl zor olan şey yiyecek bulmaktır. Çünkü avladıkları hayvanlar ya kış uykusuna yatmıştır ya da yuvalarında saklanıyor. Bu nedenle bazı yırtıcı kuşlar yaşadıkları yerde hava soğuduğunda daha sıcak yerlere göç eder.

Haydi Mutfağa

Krepten Baykuşlar

Malzeme

- 1 bardak tam buğday unu
- 1 bardak süt
- 1 yumurta
- 6 badem
- 4 kuru üzüm
- 1 tatlı kaşığı sürülebilir peynir
- 1 muz
- 1 kivi

Bu sayfadaki etkinlik yetişkinlerle birlikte yapılmalıdır.

Büyük bir kâsenin içine yumurtayı kırın. Süt ve unu da ekleyerek pürüzsüz bir karışım elde edene kadar çırpin. Yapılmaz yüzeyli bir tavayı ocağa koyarak biraz ısıtın. Bir kepçe kadar karışımı tavaya dökün.

Bir, iki dakika piştikten sonra çevirerek diğer tarafının da pişmesini sağlayın. Karışımın tamamını farklı büyülüklerde krepler elde edecek şekilde pişirin. İki krebin yarısına fotoğraftaki gibi peynir sürüp. Başka bir krebi keserek kanatları yapın. Muz dilimleri ve kuru üzümlerden gözler, bademlerden de gaga ve kaş yaparak baykuşları tamamlayın.

Kalan muzdan bir ağaç dalı, kividen de yapraklar yapın.

Afiyet olsun!

Küçük Eller İşbaşında

Aralık 2016 sayımızda bir çift kuş kanadı tasarlamanızı istemiştik. İşte tasarımlarınızla birlikte çektiğiniz fotoğraflarınız. Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. Internet sitemizin adresi:

<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Damla Dolu - 5,5 yaş - Mersin

Deniz Bakan - 5 yaş - Burdur

Zeynep Ayza Baş - 4,5 yaş - Adana

Emre Eren Doğan - 4 yaş - Gaziantep

Zeynep Asya Pınarbaş - 6 yaş - Trabzon

Nil Eser - 6 yaş - Düzce

Ayvacık Küçükkyu Fernur Sözen Anadolu
4 yaş - Sevimli Balıklar Sınıfı - Çanakkale

Oylum İnal - 5 yaş - İzmir

Fatih Eren Fırat - 6 yaş - Afyonkarahisar

Bilge Çalışkan - 6 yaş - Kastamonu

Hakan Elgün - Konya

Kerem Hatunoglu - 3,5 yaş - Roma

Damla Tekerek - 5 yaş - Van

Furkan Kececi - 5 yaş - Eskisehir

Ceren Ardic - 4,5 yaş - Kayseri

Mert Kanal - 2,5 yaş - Amasya

Nehir Özyurt - 6 yaş - Aydın

Sedat Arslan - 6 yaş - Bursa

Zeynep Ela Baları - 5 yaş - İstanbul

Zulal Diken - 5 yaş - Antalya

Ayşe Demirel - 4,5 yaş - Tokat

Nilgün Çetinkaya - 3,5 yaş - Çankırı

Ada Su Kocak - Muğla

Nehir İdil Uluç - 6,5 yaş - Kocaeli

Asmin Ari - 5 yaş - Diyarbakır

Yağız Mete Kaplan - Malatya

Esat Düzенli - 4 yaş - Ankara

Zeynep Ece Sarınca - 6 yaş - Kırıkkale

Ceren Erdem - 3 yaş - Batman

Mert Köze - 5 yaş - Rize

Nisan 2017 sayımız için bir dans kostümü tasarlamanızı istiyoruz. Dans kostümünüzle birlikte çektiğiniz fotoğrafınızı adınızı, soyadınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 15 Mart'a kadar süreniz var.

Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Kölesi

Akay Caddesi No: 6

06420 Bakanlıklar / ANKARA

e-posta: merakliminik.tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/kucuk-eller

Kitap... Oyun... Öneri...

Bu sayımızda dergimizle birlikte ek olarak verdigimiz yırtıcı kuşlar eşleme kartları ile çocukların oynayabileceğiniz yeni bir oyun öneriyoruz. Oyuna başlamadan önce bir kağıt ve bir kalem hazırlanır. Kağıda oyuncuların isimleri yazılır.

Eşleme Kartlarıyla Farklı Bir Oyun

- Oyun en az üç kişiyle oynanır.
- Oyuncular bir çember oluşturacak şekilde oturur.
- Oyun için oyuncu sayısı kadar yırtıcı kuşlar eşleme kartı çifti gerekir. Önce bu kartlar hazırlanır. Örneğin üç oyuncuya oynanıyorsa üç çift olmak üzere altı kart, dört oyuncuya oynanıyorsa dört çift olmak üzere sekiz kart hazırlanmalıdır.
- Oyunun amacı aynı kuşa ait bir çift kartı elinde tutabilmektir.
- Kartlar karıştırılır ve her oyuncuya ikişer kart dağıtilır.
- Oyuncular kartlarına aynı anda bakar ve kartlarını diğer oyuncuların göremeyeceği şekilde tutar.
- Oyuncular ellerindeki kartların birbirinin çifti olup olmadığına bakar. Ellerindeki kart birbirinin çifti değilse her oyuncu kartlarından birini sağında duran oyuncuya iletir. Ancak kart iletme işinin aynı anda yapılması gereklidir. Bunu sağlamak için oyuncular kartlarını kapatıp önlereine koyar ve 1, 2, 3 diye sayıp 3 dediklerinde sağa kaydırır. Böylece her oyuncu aynı anda solunda oturan oyuncudan da bir kart almış olur.

- Oyun, oyunculardan birinin elindeki kartlar birbirinin çifti olana kadar bu şekilde devam eder.
- Elindeki kartlar birbirinin çifti olan oyuncu elini hızla oyun alanının ortasına koyar ve "Kuş!" diye bağırır. Diğer oyuncular da ellerini bu oyuncunun elinin üzerine koymaya çalışır. Oyuncuların, ellerinin en üstte kalmaması için hızlı davranış gereklidir. Her oyuncu elini ortaya koyduğunda oyunun bir turu tamamlanmış olur.
- "Kimin eli en üstte kaldıysa, oyunun başında hazırlanan kağıttaki o oyuncunun isminin yazdığı yerin altına "K" harfi yazılır."
- Kartlar yeniden karıştırılır, oyunculara dağıtılır ve yeni bir tura başlanır.
- Her yeni turda eli en üstte kalan oyuncunun adının yanına sırasıyla "K", "U" ve "Ş" harfleri yazılır. Kağıtta adının altında "KUŞ" yazısı oluşan oyuncu yarasından uçmuş sayılır ve oyundan çıkar.
- Kartlar ilk dağıtıldığında da oyunculardan bir ya da birkaçına aynı kartın çifti gelebilir. Bu durumda bu oyuncu ya da oyuncular hiç beklemeden yine "Kuş" diye bağırarak ellerini ortaya koyar.

Kırmızı Kanatlı Baykuş

Bu sayımızda sizlere Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan Kırmızı Kanatlı Baykuş adlı kitabı tanıtıyoruz. Kitabın kahramanı kanatları henüz kırmızı olmayan bir kırmızı kanatlı baykuş yavrusu. Küçük kahramanımız henüz uçmayı da bilmiyor ve kendini çok yalnız hissediyor. Çünkü hiç arkadaşı yok! Ama bir gün bir fareyle karşılaşıyor. Fareye dertlerini anlatıyor. Fare de hem ona arkadaş oluyor hem de ona uçmayı öğretiyor! Nasıl mı? Elbette türlü türlü yollar deneyerek. Fare ve baykuşun arkadaşlığını ve kırmızı kanatlı baykuşun uçmayı nasıl öğrendiğini merak ediyorsanız Feridun Oral'ın resimleyip yazdığı bu kitabı okumanızı öneririz.

F. Kübra Gökdemir

Yırtıcı Kuşlar Eşleme Kartları

Bu sayımızda hazırladığımız kartlarda dokuz yırtıcı kuşun fotoğrafı var. Bu kartlarla bir eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Oyunu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Fotoğraflı yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartları ikişer ikişer açın. Birbirinin eşi olanları bulmaya çalışın. Açıığınız iki kart birbirinin eşiyse bu iki kartı kenara ayırın. Açıığınız kartlar birbirinin eşi değilse bu kartları ters çevirip başka iki kart açın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuya, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

F. Kübra Gökdemir

Yumurtaları
saymama yardım
eder misin?

